

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itéltábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői Iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A hős Bánffy.

Pécs, 1898. augusztus 13.

Bámulattal van a világ eltelve Bánffy báró nagy hősiessége fölött, a melylyel a kiegyezés kérdésében a törvényt s egyszer elfoglalt álláspontját védelmezi s inkább kész kitenni magát a bukás veszélyének, mintsem abból egy hajszálnyit is engedjen. A nagy világ csak bámul, azok azonban, akiket ez a hősi magatartás közelebből érdekel, még egyéb érzelmeket is fűznek a bámulathoz: az osztrákok dühösek és szidják a kuruc magyar miniszterelnököt, mint a bokrot; a magyarok meg majd kibajnak a bőrukából örömeikben s tapsolnak pártkülönbség nélkül az ország jogai hős bajnokának. Ebből is kitetszik, mennyire megvan a „birodalom két fele“ között az az érdeksolidaritás, a mely nemcsak célszerűvé, hanem elkerülhetetlen szükséggé is teszi, hogy Magyarország és Ausztria között ne csak a külképviselet, hadsereg és pénzügy, hanem az egész közgazdasági élet s az ezt irányító politika is egységes és közös legyen.

A husos fazék körül reáljogu tartózkodást szerzett osztrák mamelukok az osztrák szitkozódáson nem is rémültek meg annyira, mint inkább a Magyarországon tapasztalt egyhangú támogatás ejtette őket kétségbe. Hisz ha ez így megy tovább, akkor az ő

kizárólagosan szabadalmazott kormánymentési föladatuknak egyszeriben vége szakad s a nélkülözhetetlenséggel együtt megszűnik az ezzel eddig vele járt baksisrendszer is. Ezt tűrni nem szabad s azért iparkodtak is tőlük telhetőleg megzavarni ezt a veszedelmes egyetértést. Gunyolódnak a függetlenségi párt fölött, hogy az most védelmezi a hatvanhetes törvényt s erősen jószolgatják, hogy az ellenzék rögtön frontot fog változtatni, mihelyt a kormány az osztrákokkal szemben elfoglalt negatív álláspontjáról átmegy a pozitív intézkedések terére.

Ez ugyan teljesen ki volna zárva az esetre, ha a kormány pozitív intézkedései a törvényrendeletének s az elfoglalt negatív álláspont helyes logikájának megfelelően, de az épen a bökkenő, hogy azok a pozitív intézkedések ugy a hatvanhetes törvényvel, mint a józan logika legelemibb szabályaival merőben ellenkezőknek ígérkeznek, amikor persze be fog teljesülni a mamelukok hő óhajta s a kormány egyszeriben szemben fogja találni magát a leghevesebb ellenzéki akcióval.

Mert mik is lesznek azok a pozitív intézkedések? Talán a gazdasági különválás s Magyarország közgazdasági ügyeinek önálló berendezése, külön vámterülettel, külön bankkal, fogyasztási adóinak Ausztriára való tekintet nélkül függetlenül leendő

rendezésével és kezelésével, a mint ez a hatvanhetes törvényből s abból a negatív álláspontból, hogy Ausztriával sem újabb provizoriumot nem kötünk, sem a 14. §-t a kiegyezés tárgyát képező ügyekre alkalmaztatni nem engedjük, a legegyszerűbb logika szerint szükségképen következik?

Szó sincs róla, mert a tervbe vett pozitív intézkedések oda fognak kilyukadni, hogy *státus kvó*, vagyis a mostani közös vámterület, közös bank s a fogyasztási adók egyöntetű kezelése 1903-ig a magyar részről hozandó egyoldalú intézkedéssel fentartatik — az önálló intézkedés jogi alapján. Vagyis más szavakkal — további négy esztendeig marad minden a régiben az osztrák Reichsrath hozzájárulása nélkül is, abban a boldog reményben, hogy addig majd csak megváltoznak Bécsben a parlamenti viszonyok és sikerülni fog az osztrák alkotmányos képviselőket is valahogy rábírnunk arra a nagy kegyességre, hogy Magyarországot továbbra is adófizető gyarmatának elfogadni kegyeskedjék.

És ezt nevezik a kormánypárton önálló intézkedésnek, a mely nem ütökzik bele a törvénybe, mert ez csak a szövetség kötéséhez kívánja meg Ausztria alkotmányos hozzájárulását, de szerződést köthetünk az abszolút osztrák kormánnyal is. Nem szövetség titulust adunk tehát egyezségünknek, hanem elnevezzük szerző-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

A cápa megjelent e héten a fiemei öbölben. Igaz ugyan, hogy voltak olyanok, a kik szerint Tunisz mellett látták a cápát, de hát ez mit sem rontott le az igazi nyári évad tekintélyéből, a mely végre meghozta a várva várt cápát. Mert az emberek már szinte türelmetlenkedtek is. Hiába halt meg Bismark, hiába függesztettek fel Baranyában egy fősztalgabirót, hiába irták Kriványról valahonnan az Északi tenger mellől, hogy öngyilkos lett, — ez mind nem elégítette ki az ujságolvasó publikum igényeit. Még az sem ment szenzációszámra, hogy a Nepomuk-utcában valóságos vas-hidat csináltak a postaépület melletti vízlevezető esatornára, hová tudvalevőleg pünkösdkor belefult egy ember; a közönségnek cápa kellett, a nyár szenzációja, a mely megjelenik a fiemei tengeröbölben, a halászok meglátják, meg is sebesítik, de a tengerek emberevő szörnyetege bizony azért csak odább hordja a vastag irhaját.

Nos hát megjelent a cápa e héten. S mintha tudta volna, hogy sok ellenséggel kell megküzdenie, egyszerre párosával jött.

S mindazonáltal még se tudta az igazi uborkaszegont a nyakunkra hozni.

Mindenekelőtt maga az idő kelt fel ellenében és míg távol tőlünk zivatarokat, hóesést, jégverést és egyéb különös dolgot produkált, nálunk is egyszerre hűvösre, szinte szeptembervégi szomorú esőre változtatta az időjárását.

Ezenközben pedig egyebek is történének, melyek a nyári unalmat szinte elűzték felőlünk. A városatyák egész váratlanul összejöttek a torony alá és ott intézkedének sürgős ügyek felől, olyan szorgalommal, mintha csak a télen volnánk, mikor az embernek más gondja sincs, csak a közügyekkel bajlódni. Egy másik kupaktanács is gyűlésezett a torony alatt ugyanez időben s még egy harmadik is, úgy, hogy például épen nem volt irigylésre méltó sorsa a főispánnak és hivatalos környezetének, kik délelőtt kilenc órától délután két óráig folyton tanácskoznak a köznek ügyeiről. Még az volt az egyetlen jó ebben a hosszú tanácskozásban, hogy egyrésze szivarfüst mellett történhetett. Így legalább könnyítettek valamit a nehézségén. Irigylették is a kozári földesurat, a ki Pécs képét viseli a parlamentben. Ő csak bekukkant a gyűlésterembe s aztán, mikor kibeszélte s kifújta magát, sietett a szabad levegőre. Jobb is ott, mint a fülledt levegőben a zöld asztal mellett.

Az ideális szocializmus apostola, Schmidt Jenő dr. szintén megkivánta a kánikulában az utazást. Lejött Pécsre és itt a szocialistáknak tartott prédikációt az ő ideális tanairól. A szegény apostolnak azonban beleszólt előadásába a rendőrség is és így félbemaradt a pré-

dikáció. Schmidt Jenő ámbátor már szokva lehet az ilyesmihez. Hiszen egyszerű díjnok korában német folyóiratokba irt nagy feltűnést keltő bölcséleti cikkeket. Szerencsétlenségére valahogy a magyar kormány is tudomást szerzett működéséről és adott neki egy jobbacska hivatalt odafönt a miniszteriumban. Persze a bölcsész nem is sejtette, hogy azért adnak neki kenyeret, hogy elégedjék meg azzal és ne akarjon mellette eszméssel is táplálkozni. S ő csak tovább irta a mai kor és rendszer ellen irányuló, szabad gondolkozásu cikkeket a külföldi folyóiratokba. Egyszer aztán megsokalta a szabad gondolkozását a kormány közegének és a miniszter rászólt, hogy hagyja abba a nagyon is felvilágosodott eszmék hirdetését. Schmidt Jenő azonban a miniszteri büroiban való robotolást hagyta abba és állás nélkül megindította az — »Állam nélkül« című időközönként megjelenő, de rendszerint hivatalosan elkobzott folyóiratát. Bizony, a ki ennyit élt, annak nem igen eshetik zokon, ha nem engedik szabad előadást tartani eszméiről s ha egy kis barátságos beszélgetés után illedelmesen felkérlik, hogy ne szerencsétlensse tovább jelenlétével a várost.

Kevesbé barátságos fogadtatásra talált az a szerencsétlen flótás, a ki e hét egyik esős délelőttjén a főkapitány lakásába akart betörni. Ő már minden felkérés nélkül is sietett volna el Pécsről, de hát erővel itt marasztották és igen-igen érdeklődni kezdtek a viselt dolgai, a nacionáléja és egyebek iránt. A rendőrség ve-

désnek, sőt a tulságosan érzékeny lelkiismeret megnyugtatóására még azt is hozzátesszük, hogy mindezt az önálló intézkedés jogi alapján tesszük.

Hát az ilyen eljárás nem lenne egyéb, mint frivol játék a szavakkal, teljesen megegyeznék azzal az esettel, a mikor az ártatlanul börtönben senyvedőre kimondaná a bíróság, hogy teljes joga van szabadon kísértálni börtönéből, de a királyi ügyész elébe tartaná az írást, a melyben a börtönlakó kijelenti, hogy visszanyert önrendelkezési joga alapján elhatározta magát továbbra is a börtönben maradni mindaddig, míg abból erőszakkal ki nem dobják, de akkor is óvást fog emelni az erőszak ellen, a mely az ő szabad rendelkezési jogát nem respektálja. Hogy pedig a szegény „szabad” rabnak valahogy eszébe ne jusson az aláírását ettől az írástól megtagadni, a királyi ügyész megmutatja neki a nyitott börtönajtó előtt álló két markos börtönört s jóakarattal figyelmezteti, hogy ezek rögtön galléron ragadnak, ha ki akarna menni börtönéből, s úgy visszalóditának, hogy nem állhat jót érte, nem esik-e valami nagy hiba e mütét folytán a becses testi alkotmányában.

Hát bizony szakasztott ilyen módon vagyunk mi azzal a híres önrendelkezési jogunkkal, a melylyel elhatározzuk egyoldaluan, hogy a státus kvót főtartjuk még további négy esztendeig. Bánffy báró nagy hősiessége pedig, melylyel minden provizoriumot és 14-ik §. alapján való egyezkedést visszautasít, oda zsugorodik össze, hogy megcsinálja maga ugyanazt, a mit Thun gróf vele együtt akar megcsinálni.

Mert az az egyoldalú intézkedés az önálló rendelkezési jog alapján lényegileg szintén nem egyéb, mint provizorium, csak hogy nem egy évre, hanem négyre; érvényesülése pedig szintén csak az osztrák 14-ik §. alkalmazását teszi szükségessé,

szedelmes szélhámost sejt benne és úgy is kell lenni a dolognak. Mert, hejh, sok bűn kell hogy terhelje annak az embernek a lelkét, a kit végzete épen a — rendőrfőkapitány lakásába vezet, hogy ott kísértse meg a szerencsését!

Ez a hét egyebekben is elég eseménygazdag volt. A mi magasabb politikánkat a kiegyezés megfeneklése, Bánffynak az alkotmányos formához való csodaszerű ragaszkodása s az osztrák szomszéd kapaszkodásai képezték. A világ szeme pedig egész panorámán gyönyörködhetett, a mit a békén veszedő amerikaiak és spanyolok, a Japáni félszigetért egymással farkasszemet néző Angol- és Oroszország, a Cettinjében járó Koburg Ferdinánd s a még mindig Dreyfussért, Zolaért és Eszterházyért verekedő franciák produkáltak.

Vasuti katasztrófa is történt s itt is beteljesedett a közmondás, hogy lassan járj, tovább érsz, — mert ha a katasztrófát okozó tehervonat vezetője betartja a rendes menetelt, nem bökte volna hátba az előtte haladó gyorsvonatot s nem fizette volna meg életével ezt a gondatlanságát, okozójává lévén a sok áldozatot követelő balesetnek.

Szerelmi dráma is jutott egypár erre a hétre s így teljes volt a szenzációja. A drámákra különben már nagy szükség van. Budapesten sorban kinyílnak a nyári szünet után után a színházak kapui és — szindarab kell a népeknek.

Ez a jele, hogy végéhez közeledik a nyár, pedig az uborka még most van java érésében.

Kővágó Óra.

amint hogy a mi egyoldalú törvényhozási intézkedésünknek megfelelő intézkedések Ausztriában tényleg a 14. §. alapján fognak megtörténni, persze a két kormány közt létesült előzetes megegyezés szerint.

Ime tehát a provizoriumot és a 14. §-t visszautasító hős Bánffy maga csinál provizoriumot, még pedig olyant, a mely Ausztriában a 14-ik §. alkalmazását nemcsak ki nem zárja, de egyenesen megköveteli.

De ha ez így van, azt kérdehetné valaki, mire való akkor az egész válság-komédia, mire való az osztrák kormány nagy haragja, a mely Bánffyt áldozatul *követeli a koronától?* Nos ennek is megvan a nyitja.

A kiegyezési javaslatok sürgőssége csak addig volt erőssége a német pártoknak, míg fel sem tételezték a lehetőségét Magyarország gazdasági különválásának, de a mióta egyes jelenségek, a magyar autonóm vámtarifa elkészítése és tárgyalása, a magyar kormány vonakodása a provizoriumtól, ezt a lehetőséget mégis számításba veendő tényezőnek mutatták, fordult a kocka s most már az osztrák kormány kiálthatja oda a németeknek: hagyjátok abba az obstrukciót s fogadjátok el a kiegyezést, mert ime láthatjátok különben kisiklik a kezeitek közül a magyar gyarmatország.

Ezért kell Thunnak csak egy évi provizorium, mert ez alatt az esztendő alatt ezzel a fenyegetéssel megtörhetni véli a németek makacsságát, míg ha még négy esztendőre biztosítva lesz a közös vámterületen való szabad szipolyozás, akkor a németek szabadon dühönghetnek s forgathatnak föl minden rendet a nyelvrendeletek miatt.

Ezért haragszik Thun gróf Bánffy báróra, mert a mikor ez az ő híres egyoldalú intézkedésével négy esztendőre biztosítaná a maga állását, addig az osztrák kormányt további négy évre lökné ki az osztrák belügyek hullámzó tengerére.

H i r e k.

Pécs, 1898. aug. 13.

Sándor, te vagy?

A tegnapelőtti szeles estén fűtta a szél világgá azt a kis történetet, a mely alább következik és a mely oka annak, hogy szakaszvezető ur N. Sándor ugyancsak szidja a minden néven nevezendő szentjeit annak az irigy cibil népségnek, a melyik még a szegény katonajárandóságait is megdézsmálja, pedig hát épen nem volna hozzá semmiféle jussa.

Ugy történt a dolog, hogy néhány fiatal ember, a kik ismerősök a város összes kocsmáiban és kávéházaiban, nem találta helyét egyik belvárosi mulató helyiségben sem s mivel a nagy szél nekik nem szolgál akadályul, elhatározták, hogy kimennek a Zrinyi kávéházba, s elhatározásukat nyomban tett is követte.

Megindultak a ferenciek utcáján és bár közbe-közbe hol egyiknek, hol másiknak kalapját ragadta el a szél, lassan, de biztosan haladtak kitűzött céljuk felé.

Nem tartóztatta fel őket utjukban a szembe vágó sűrű porfelhő, sőt gyönyörködve nézték a csikorogva himbálózó cégtáblákat és nevetve siettek el egy-egy veszélyes helyről, hova záporként hullottak valami nyitvahagyott ablakszárnynak széttört táblái és már-már közel voltak céljukhoz, midőn valami megállította őket.

Egy háznak souterrén helyiségében a fehér függönyvel borított ablakok egyike megnyitott kissé lépteik zajára s azon egy női fej hajolt ki a szeles, sötét éjszakába, hogy meglássa, kik azok, a kik a rossz idő dacára még most is az utcán járkálnak.

A ifjak egyike meglátta az elhaladásuk pillanatában kihajló női fejet és megfordulva, nehéz, hangosan kopogó lépésekkel tért vissza, elhaladt az ablak előtt, majd visszafordult s a rejtélyes női alak mindig kutatva tekintett rá, sőt harmadszori elhaladtakor reá is szólott:

Sándor, te vagy?

Én, — felelt az reá hirtelen.

Erre kinyújtotta a nő kezét s abban egy csomagot tartott a lehaló fiatal ember elé.

Nesze! s azután becsukva az ablakot, ott hagyta a csomaggal bámulva álló fiatal embert.

Végre is nem volt mit tennie, társai után sietett és azokkal együtt belépve a kávéházba, sokatjelentő arccal emelte magasra a csomagot.

Fiuk, ide nézzetek!

No mi az? honnan vetted? hangzott felé a sok kérdés, úgy, hogy a közelükben ülő többi vendégek is figyelmesek lettek a dologra.

A csomagos fiatal ember hirtelen elmondotta a történeteket s azután a csomag felbontásához fogtak, a melyből egymásután került elő:

*három szelet testes karmonádlí,
négy darab káposztás rétes és
egy korona csengő ezüstben.*

Nosza volt nagy riadalom és nevetés az ifjak között, a kik egyhangulag konstatálták, hogy a karmonádlí és rétes nagyon jó, sőt még a koronát is jónak találta a pincér, a ki nem késett azért kiszolgálni az ellenértékét kitevő söröket.

Csak a szomszéd asztalnál ülő szakaszvezető ur N. Sándor nézte gyilkos szemekkel a jókedvű társaságot, mert az elbeszélés és a csomag tartalma után világossá vált előtte, hogy a csomag az ő szive Rózsijától származik, s tulajdonképen neki volt szánva.

És káromkodik azóta a kaszárnyában szakaszvezető ur, N. Sándor és szidja az irigy cibilet, a kik megdézsmálják a szegény katonának szánt, igaz járandóságot s nagy haragjára csak az lesz majd enyhítő hatással, ha szive Rózsija, a kitünően sütő-főző szakácsné legközelebb az ő kezeibe juttatja az ablakon át a sok jóval telt csomagot, a mostaninál kétszerte gazdagabb tartalommal.

Tsi.

Napirend 1898. augusztus 14-én, 15-én és 16-án.

Naptár: *vasárnap*, aug. 14. — Róm. kath.: Özséb. — Prot.: Özséb. — Görög-kel.: (aug. 2.) István. — Zsidó: Ab 26. — Nap kél 4 óra 39 perckor; nyugszik 6 óra 56 perckor. — Hold kél 1 óra 23 perckor éjjel; nyugszik 5 óra 22 perckor délután. — *Hétfő*, aug. 15. — Róm. kath.: Nagyboldogasszony. Prot.: Nagyboldogasszony. — Görög-kel. (aug. 3.) Izsák. — Zsidó: Ab 27. — Nap kél 4 óra 40 perckor; nyugszik 6 óra 54 perckor. — Hold kél éjjel 2 óra 26 perckor; nyugszik 5 óra 49 perckor délután. — *Kedd*, aug. 16. — Róm. kath.: Rókus. — Prot.: Rókus. — Görög-kel. (aug. 4.) Hét vértanu. — Zsidó: Ab 28. — Nap kél 4 óra 42 perckor; nyugszik 6 óra 53 perckor. — Hold kél 3 óra 33 perckor éjjel; nyugszik 6 óra 12 perckor délután.

Időjárás. Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: meleg, száraz idő várható.

Tekeverseny a keresk. ifjusági Kaszinóban vasárnap délután.

Cipész-iparosok alakuló ünnepélye a gyár-u. 7. szám alatt vasárnap délután.

(Nagyboldogasszony ünnepe.)

Hétfőn lesz a katolikus világ egyik legszebb ünnepe, Nagyboldogasszony napja. Ez ünnep Mária menybemenetelének emlékére tartatik s a templomokban fényes istentiszteletekkel ülik meg. Templomainkban is ünnepies istentiszteletek lesznek az ünnep alkalmából. A székesegyházban délelőtt 9 órakor lesz az

ünnepélyes nagymise, melyet *Hetyey* Sámuel megyéspüspök fog pontifikálni.

— (**Augusztus 13.**) Mohács után a legszomorubb napja a magyarnak a mai. Egy nemzet reménysege, egy nemzet lelkesedése, hite, jobb jövőbe vetett bizalma temettetett el ezen a napon Világosnál. Sirt egy egész ország, halottja volt mindenkinek, gunyhóban, palotában egyaránt ott állott a nagy ravatal, a melyen kiterítve feküdt az ország szabadsága, függetlensége. Hiába támadtak félistenek, hiába folyt a forró vér, hiába öntözte a földet, a szabadság piros rózsái helyett gyász született belőle, a vitézek kezében ketté tört kardból bilincseket kovácsolt a tulnyomó erő, az elnyomó hatalom. Negyvenkilenc éve ma, hogy Görgey letette a fegyvert — s negyvenkilenc év után is felsajog még minden magyar szív ennek a napnak az évfordulóján. A szenvedélyek elültek, a lelkesedés tüze kiobbant a szivekből, a nagy napok legnagyobbja künn porlad a kerepesi-uti temetőben, csak a világi gyásznap szomoru hőse él még a haza sorsának akkori intézői közül: szomoruan, társtalanul, elhagyatva, nem úgy, mint a hirhedt muszkavezetők, fényben, pompában, külső tisztességekben dusan, talán azért, mert a nagy időknek nemcsak gyászában, hanem dicsőségében is része volt.

— (**Nagy nyári ünnepély a Tettyén.**) A »Pécsi Polgári Daloskör« saját alapja javára folyó hó 20-án (Szt. István napján) a Tettyén énekkel, tánccal és nagy kerékpáros-virágkorzóval egybekötött nagyszabásu nyári ünnepélyt rendez. Műsor: 1. »Bordal« férfikar Stunz R.-tól. 2. »Népdalok« férfikar Wagensommertől. 3. »Édes lánykám« férfikar Huber K.-tól. 4. »Ki a gonddal« férfikar Riegertől. Műsor közben és utána tánc, melyhez nagy gonddal egy kitűnő tánchely készítettett el. Hat órakor virágkorzó lesz a feldiszitett kerékpárosok felvonulásával. A délután folyamán világposta közlekedik, mely alkalommal a két vendéglő külön gyalogpostával lesz egybekötve. Lesz továbbá confetti- és serpentin-dobálás. A Tettye ezen alkalomra fényesen lesz diszitve és világítva. A talp alá valót és a sétazenét a két vendéglőben két külön zenekar szolgáltatja. Belépő-díj a pénztárnál 30 kr., gyermekek a felét fizetik. Kezdeté d. u. 4 órakor. Felkéretnek a helybeli kerékpárosok, mikép feldiszitett kerékpárok minél számosabbban megjelenni sziveskedjenek. Diszitett kerékpárosok belépő-díjat nem fizetnek. Rossz idő esetén az ünnepély aug. 21-én (vasárnap) tartatik meg.

— (**A Dalárda a vértanúknak.**) A pécsi Dalárdának az aradi országos dal-ünnepre kiküldött képviselői, *Reberics Imre* alelnök, ifj. *Eötvös Gusztáv* titkár és *Egerssényhy Kálmán* választmányi tag hétfőn megkoszorúzzák a tizenhárom vértanú szobrát. A koszorú, melyet a Dalárda nevében a szoborra helyeznek, ma a Krausze-féle divatkereskedés kirakatában volt látható. Impozáns babérr koszorú ez, sárga-kék szalagján a következő fölirattal: »E szent helyen elnémul — a pécsi Dalárda. 1898. aug. 15.«

— (**Tilos a víz.**) A városi Tanács, tegnapi ülésében, a vízhiányra való tekintettel, eltiltotta a tettyei forrásviznek udvarok és kertek locsolására való fölhasználását. E til-

lomról ma falragaszokon értesíti a lakosságot, azt is hozzátéve, hogy a vízvezeteki vízzel a legnagyobb takarékossgal bánjanak a lakosok, mert ellenkező esetben szigorú megtorló intézkedések fognak foganatba vétetni.

— (**Veszedelmes utitárs.**) Egy cselédleány, *Meszner Anna*, Csikóstóttősről Pogány községbe iparkodott egy rokonának, *Hilbert János*nak látogatására. Útközben találkozott egy emberrel, akinek utja az övével egy irányba vezetett s így egymás társaságában haladtak egészen Pogány község határáig. Amint azonban a községhez vezető mellékutra letérve haladtak tovább, a leányt utitársa leteperte az út mellett levő gabona közé és erőszakot követett el rajta. A megbecstelenített leány panaszára a csendőrök megindították a nyomozást és a tettest kipuhatolták *Kohn János* pogányi lakos személyében, kiből a leány is ráismert volt utitársára, ki most majd a törvényszék előtt fog számolni gyalázatos tettéért.

— (**A püspök a tanítókhöz.**) Ötvennyolc pécsyegyházmegyei tanító vett részt a most befejezett lelkigyakorlatokon, melyek a püspöki papnöveldeben tartattak. A tanítók a székesegyházban szentmisét hallgattak, melyet *Hetyey Sámuel* megyéspüspök tartott. A püspök meg is áldoztatta a tanítókat mise alatt, utána pedig egyházi beszédet tartott hozzájuk.

— (**Látogatás a kertben.**) Málom községben szépen gondozott kertje van *Deák József*nek s bőségben terem benne mindenféle vetemény. A napokban beosont ebbe a kertbe *Kis Tóth Katalin* ugyancsak málomi lakos s nem elégedve meg a szemlélődéssel, kötőjét teleszedte paradicsommal és úgy távozott el onnan. De a szomszéd kert tulajdonosa *Martin Anna* látta, hogy miként garázdálkodik a más kertjében és elmondta a tulajdonosnak is, hogy kit vonjon felelősségre káráért. Ez meg is történt és *Tóth Katalin* látva, hogy tagadása hiábavaló, beismerte, hogy ő követte el a tolvajlást.

— (**Jubiláló községi jegyző.**) A tolnamegyei Ozora község most ünnepelte jegyzőjének, *Cholnoky Lajos*nak huszonöt éves hivatali jubileumát. A község diszközgyűlést tartott, a tűzoltók körmenettel és diszfelvonulással ünnepeltek, este pedig bankett volt a jubiléum tiszteletére.

— (**Katonazenekarok reorganizációja.**) Egy bécsi lap úgy értesül, hogy november elsejétől kezdve a közös hadseregbeli zenekarok jelenlegi formájukban megszűnnek, és hogy helyükbe állomázenekarok létesülnek, a melyeket kizárólag katonai szolgálattételre szántak. Csak kivételes alkalomkor működhetnek közre nyilvános vagy hazafias ünnepeken, akkor is csak a hadügyminiszterium engedelmével. A katonai karmesterek, a kik ma a tisztikarhoz csupán polgári szolgálati viszonyban vannak, a 11., 10. és 9 rangosztályokba beosztott katonai tisztviselők lesznek ezentúl. A katonazenekarok reorganizációja által a polgári muzsikások óhajta teljesül.

— (**A pécsi keresk. ifjusági kaszinó**) helyiségében holnap (vasárnap) délután fél 3 órakor nagy tekeverseny lesz, melynek tartama alatt *Farkas Sándor* kitűnő zenekara fog játszani. A verseny győztese értékes

díjakat kapnak. Együttal arról értesít bennünket a kaszinó vigalmi bizottsága, hogy a f. hó 20-ra Szent István napjára kitűzött nagy társas kirándulás iránt igen élénk az érdeklődés és így a résztvevőknek kellemes napra van kilátásuk. Részvételre jelentkezni lehet f. hó 15-ig a kaszinó helyiségében és kik reggel nem vehetnek részt a kirándulásban, azok részére délben a kaszinó előtt társaskocsi fog rendelkezésre állani.

— (**Névmagyarosítások.**) *Rosenthal* Izidor, szigetvári illetőségű, sárvári lakos Radványira, — *Ungár Oktávia*, dunaszekcsői illetőségű, eperjesi lakos Lenkeire, — *Reichenberg Pál*, kaposvári illetőségű, ugyanottani lakos és Andor, Olga s Margit gyermekei Radóra magyarosították nevüket belügyminiszteri engedély folytán.

— (**Eljegyzés.**) *Babay Géza* eljegyezte *Hesz Stellát* Gyöngkőn.

— (**Szent Lőrinc könyei.**) A »Perseus« csillagképletet poétikusan »Szent Lőrinc könyei«-nek is nevezik. Ebből a csillagképletből indul ki az a hatalmas meteoráram, amely a napot egy nagy ellipszis alakjában futja körül, még pedig a földmozgással ellentétes irányban s egyszeri körutjához 121 és fél évre van szüksége. Ez az áram a földpályát fölülről lefelé olyan ponton szeli át, amelyen a föld e hónap 10—14-ike között van; azért lehet ezidőtájtban olyan sok meteorhullást észlelni. Az idén igen kedvezők a láthatósági viszonyok, minthogy a 10. és 14-ike közötti éjeken nem világít a hold.

— (**Himen táblája.**) A pécsi anyakönyvi hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Gaal István, rk., Pécs — Fleischmann Anna, rk., Pécs;

Csapó Mihály, rk., Pécs — Kovács Mária, rk., Egerszeg;

Jámbor József, rk., Pécs — Szeifert Anna Mária, rk., O-Dombóvár;

Hirschl Mór, izr., Pécs — Deutsch Róza, izr., Pécs;

Gungl István, rk., Pécs — Reith Regina, rk., Pécs;

Bucke Konrád József, rk., Pécs — Beran Anna özv. Erdösy Gyuláné, rk., Pécs;

Albert György Jakab, rk., Pécs — Werner Julia, rk., Pécs;

Reisch György, rk., Pécs — Böröc Erzsébet, férjezve volt Bakó Mihályné, rk., Pécs; Sentei József, rk., Budapest — Graffel Ottilia, rk., Pécs;

Karhan Albert (Vojteck), rk., Pécs — Sohlich Józsa Rozália, rk., Pécs;

Müller Antal, rk., Homonna — Beller Johanna, rk., Pécs.

— (**Negyven évig tanító.**) Rippl Rónai József, Kaposvár város elemi iskolájának hosszú időn át volt igazgatója, ez idő szerint Budapesten ipariskolai direktor és a fő-utcai Cigli iskola vezető tanítója, családja körében most ünnepelte, a közszolgálatban, a haza kis polgárainak nevelésével eltöltött 40 éves működésének jubileumát.

— (**Az ológtétel.**) Két legény már régen nem jó szemmel nézett egymásra Szalántán. *Rákovics Markó* gazdalegény az egyik, a másik pedig *Borbás György*, egy szárma-

zott oda szolgálatba Németi községből. A napokban Ráckovics megleste haragosát az utcán és botjával úgy elverte, hogy Borbás a *Trixler* Rudolf tb. főorvos véleménye szerint tizennégy napig fogja emiatt az ágyat nyomni. Az önhatalmulag elégtételt vevő legény tetteért a bíróság elé fog kerülni.

— **(A férj bosszúja.)** Bűnös bosszúállás gyanúja alatt áll most *Vince* Ferenc, miszlai lakos. Nevezett nem a legjobb egyetértésben élt a feleségével és annak menyével, *Dombi* Lizával s úgy akart rajtuk bosszút állani, hogy fölgyújtotta a házat, mely a két nő közös tulajdonát képezi. Szerencsére, a tüzet még idejekorán észrevették és elnyomták, mielőtt nagyobb kár származott volna. A gyújtogatás gyanúja ellen a férj tagadással védekezik s most a vizsgálat föladata kideríteni, hogy valóban bűnös-e vagy nem?

— **(Eltűnt kis leány.)** *Deszpod* Jánosné, Erzsébet-utca 26. szám alatti lakosnő, tegnap este sirva jelentette be a rendőrségnél, hogy ötéves *Terézia* nevű leánya eltűnt hazulról. A kis leány reggel kiment az utcára játszani s mikor anyja déltájban kereste, nem találta sehol. Tüvé tette érte a szomszédságot és a környékbeli utcákat, de bizony nem találta sehol. Végre estére beleunt a keresésbe és ekkor jelentette a rendőrségnél a kis leány eltűnését, akit most keresnek a városban mindenfelé.

— **(Elkobzott dinnyék.)** A sok esőzés miatt megkésett a dinnyeszezon, mert az érés nem állhatott be a kellő időben. Mindazonáltal van már elegendő dinnye a Majláth-téren, ámbátor ezekre aztán nagy fölügyelet szükséges, nehogy éretlen állapotban kerüljenek eladásra. Ma is két kofától foglalt le éretlen dinnyéket a rendőrség, úgymint *Bali* Katalintól tiz darabot, *Boros* Mártonnétól pedig tizen-nyolc darabot. Az éretlen dinnyéket megsemmisítették s a kofák legalább saját kárúkból megtanulják, hogy ne vigyenek éretlen dinnyét a piacra.

— **(Meglopta a szállásadóját.)** Lapunkban csak nemrég irtunk a cselédügyi mizériákról s többek közt a cselédszerzők kifutóiról. Egy ilyen kifutó tegnap este egy cselédleányt vezetett el egy asszonyhoz, hogy az adjon neki éjjeli szállást. S még azt is kijelentette, hogy ő „garantiroz” a leány mellett. A leány pedig ma reggel ellopta a szállásadójának selyemkendőjét és egy csomó fehérneműjét és azzal megszökött. A meglopott asszony följelentette az esetet a rendőrségnél, ahol megindították ugyan a nyomozást a tolvaj leány után, de az még eddig nem került elő. Most aztán az asszonymak megvan a kára, a kifutó „garantirozása” dacára is!

— **(A szóváltás vége.)** *Deák* József málomi lakos szóváltásba elegyedett *Sziós* István ugyancsak málomi szolgálégényével s végre is *Sziós* István felhevülésében úgy megverte ellenfelét, hogy az az orvosi látélet szerint nyolc nap alatt gyógyuló, többrendbeli sérülést szenvedett. A sérült ember panaszt tett megverője ellen a hatóságnál.

— **(Stephenson György emléke.)** Az első vasuti gőzmozdony lángeszű feltalálója, *Stephenson* György ma ötven éve halt meg Tiptonban. A társadalom legalsó rétegéből származva, eszével küzdötte föl magát a leg-

elsők közé. A művelt világ már életében ünnepelte őt s a hálás *Liverpool* még életében emelt szobrot annak a férfinak, aki *Liverpool* és *Manchester* között az első vasutat, a világ első vasutját megalkotta. 1825 szeptember 27-én indult el az első vasut, három, egyenként ötven lóerejű gép húzta a 34 kocsit, ezek közül 13 áruval volt tele, a többiben a meghívott előkelőségek s a zenészek foglaltak helyet. A tömeg üdvívalgásban tört ki, lovasok futottak versenyre a vonattal, de ezek csakhamar elmaradtak, mert a vonat 40 kilométer sebességgel rohant tovább. *Stephenson* György emléket a föld kerekességét elborító vasutak örökre megőrzik, mert az emberiség hárláját szerezte meg azzal, hogy világrészeket hozott közelebb egymáshoz, megrövidítvén a gőz hatalmas erejével a nagy távolságokat, mely az embereket egymástól elválasztja.

— **(Hirtelen halál.)** *Kaunitz* Lajos dr. budapesti kereskedelmi iskolai tanár a tolnamegyei Földesen hirtelen meghalt. *Kaunitz* dr. egyik kollegájánál, *Fényes* Dezső tanárnál volt látogatóban Dunaföldvárott és onnan kocsin ment Földesre. A kocsinak feltűnt, hogy nem szállt ki a kocsiból és csak később vette észre, hogy utasa halott. Az orvosi vizsgálat szívshühűdést konstatált.

— **(Leégett lacikonyha.)** Az országos vásárokból jól ismert lacikonyhák mellett, különösen a pusztákon állandó lacikonyhákat is szoktak tartani. Ilyen lacikonyha volt *Ozora* mellett a *Belfürge*d-pusztán *Lamm* Mór bérlőnek a bérlésén. A napokban azonban a lacikonyha elpusztult. Még eddig ki nem derített okból tűz támadt benne, melyet mire észrevettek, már késő volt. A tüzet nem bírták eloltani és a lacikonyha csakhamar lángba borult s teteje porrá égett. A bérlő kára, szerencsére, megtérül, mert a leégett lacikonyha a többi gazdasági épületekkel egyetemben biztosítva volt.

— **(Megint Patonai.)** A 44 ik gyalogezred megszökött őrmestere, *Bergl* Sándor, a ki *Patonai* szakaszvezető néven követett el különféle csalásokat, legújabbán a tolnamegyei Mucstán járt és ott *Krammer* János községi bírótól 37 forint 74 krajcárt csalt ki katonabeszállásolási költség címén. Alighogy eltávozott a faluból, odaérkezett a csendőrszárőr, kik előtt a bíró a dolgot elbeszélvén, a csendőrök előtt mindjárt világos lett, hogy a szökevény szélhámos őrmester volt a csaló. *Bergl* a kurd-csibráki állomáson a vonatra ült, állítólag azzal a szándékkal, hogy Budapestre utazzék. A csendőrök azonnal sürgönyöztek a sárbogárdi állomástőnöknek, hogy a csalót az állomáson tartóztassa le. Az állomástőnök a személyleírás után le is tartóztatta *Bergl*t, azonban mivel nem tudott mellé megfelelő éber őrizetet adni, mire a járőr Sárbogárdra ért, a csalónak hült helye volt. Megszökött őrei mellől s most már bizonyára meglegeli a dicsőséget *Baranyában* és *Tolnában* s odább áll, valami barátságosabb vidékre, a hol nem lesz kitéve az elfogatás veszélyének.

— **(A gyufa.)** A gyufa vagy életunt cselédleányok kezében szerepel, mint méreg; vagy kis gyerekeknél, mint veszedelmes játékszer, a melylyel tüzet támasztanak. Ez az utóbbi eset történt legújabbán a *Misza* község melletti *Parrag-hegyen*, hol *Heil* József gyermekei gyu-

fat gyújtogattak egy szalmakazal mellett. A kazal lángot fogott s nemcsak azt, de *Sottl* Imre s zomszédos szalmakazalait is elpusztította a tűz. A kár másfélszáz forintot tesz ki. Tehát ugyancsak drága volt a gyermekek játéka, kik minden szülői felügyelet hiányában gyufához jutottak, kivitték azt a szalmakazlak közé és ott játékból gyújtogatni kezdték, míg végre tűzveszedelmet okoztak.

— **(A hirdetménybélyegek eltörlése.)** Ismeretes az a mozgalom, amit a magyarországi kamarák indítottak a hirlapi hirdetmények s falragaszok bélyegkötelezettségének eltörlése miatt. A pénzügyminiszter azonban az állam jelenlegi pénzügyi helyzetére való tekintettel ezt a kérelmet egyáltalán nem vehette figyelembe. Érdekes ez a határozat különösen azért, mert a hirlapkiadóknak országos kongresszusa éppen most foglal állást erélyesen a hirdetményi bélyegek használata ellen.

— **(Kifosztott boros pince.)** *Nagy* Imre kőrosi lakosnak boros pincéjébe betörték a napokban és onnan negyven liter bort és több szerszámot s más apróságokat elvittek eddig még ismeretlen tettesek. A káros feljelentésére a nyomozás azonnal megindított a tettesek után, kik egészen üresen hagyták eltávozásukkor a boros pincét.

— **(Bokrétás kalapok.)** Bokrétás kalapok voltak láthatók ma az utcákon. Megjöttek a tartalékos katonák, a kiknek ma kellett bevonulniok foggyvergyakorlatra. Tömegesen igyekeztek be a városba, kezükben egy-egy kis uti ládával, a miben bizonyára hoztak hazulról egypár napi ételmet, jóféle cipőt, talán kalácsot is, mert hiába, a civil-életben hamar elszokik a gyomor a prófuntól, meg a zupától. Amint a vasutról a városra végig a kaszárnyába igyekeztek, már sokan felcserélték a bokrétás kalapokat a katonasapkával; holnap pedig már teljes mundurban fognak parádézni az utcákon.

— **Lapunk legközelebbi száma a hétfői ünnep miatt kedden este jelenik meg.**

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. augusztus 13. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 60.7 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 19.5 °C

maximuma: 23.9 °C

minimuma: 18.0 °C

Párányomás: 12.9 mm.

Relatív nedvesség: 77%

Felhőzet: 6° Cirr N. E.

Szélirány s erő: N. E. 4.

Csapadék 24 órai: 10.6 mm. ●

D. u. 2° 9° IV—E—S. W. R. ●

E. 1/2, 8° R. N. E. — S. — S. W.

Dr. Cser.

Egy honvédtüzér temetése Pécsen.

Mi piroslik ott a sikon távolban?
Talán bizony tüzér vére a hóban.
Sokat ártott ellenségnek golyója —
Hej! de végre őt magát is találta.

Az idézett travesztált dalt sokat és sokszor énekelgették a szabadságharc tüzérei, a zord téli hadjáratban esténként a melegítő tűz mellett. Egyikre hatott a dal szövege, a másik oda se nézett neki. Pedig az előérzet nem csal. Annak a szöke urfírból lett gyerektüzérnek, ki a dalt bizonyos előérzettel rebegte

társainak vig danájával, ma már csakugyan ott piroslik vére a hóban.

Ma kegyelettel emlékszik meg az ifjabb nemzedék elhunyt hőseinkről. Ahol csak csata volt, mindenhol ott áll ma már az érc vagy kőszobor, emlékeztetül a félistenek erényeink. Úgy is kell.

És ezek a dicső hősök, akik küzdve hullottak el, szerencsésebbek hátramaradt élő bajtársaiknál.

Szegény élő honvédek, miért is nem vesztetek oda mindannyian. Ma a kegyelet felétek is fordulna, míg így társadalmunk fitymáló osztályai szánalmas páriáknak tekint benneteket.

Szegény *Bálint István*, a szabadságharc egyik tűzére, kit a napokban helyeztek Pécssett örök nyugalomra, a budaikülvárosi halottasházból, minek is élt 68 éves koráig! Nem jobb lett volna 17 éves korában ott a dicsők és dicsőültek közt nyugodnia?!

Mit nyert ezzel a hosszú élettel?

Siklóson 17 éves korában beállt honvédeknek, mert azt mondták, a haza veszedelemben van. Elment Szenttamás alá, küzdött úgy, mint azt ereje engedte. Megsebesült. Két hónapi gyógyulás után honszerelme nem engedte nyugodni, ismét a hazának ajánlotta föl karját, noha végleg elbocsájtották a honvéd kötelekből.

Ezer és ezer veszély közt, az ellenséges vonalakon áthatott és bement Komárom várába. Ott tűzér lett. Része volt a szörnyű csatákban s a fényes, augusztus 3-iki ki-rohanásban.

A kapituláció után ő is, mint sok más, »Geleitscheinnel« haza került. Osztrák katonának be nem sorozták, mert nem tudott volna futni. Lábai még sebesültek voltak. Így tehát akarva, nem akarva, át kellett élnie a leveretés utáni rémkorszakot.

A király a kiegyezéskor a koronázási

ajándék aranyait a 48-as honvédeknek ajándékozta.

Szegény Bálint István nem ment Budára aranyakat könyörögni; pedig ráfért volna.

Sőt még olyan szerencsétlen volt, hogy a honvédegyletek alakulásakor sem tudott két pajtást találni, kik igazolták volna, hogy honvéd volt.

Szegény Bálint István, ki 40 év óta lakott Pécs városában, utóbb napszámmal tartotta fönn nyomorú életét és nem tudott a sok cifra formások miatt ahhoz jutni, hogy ő a 48-as honvédek országos nyugdíj és segélyző pénztárából húzhatott volna bár csak napi 10 kros nyugdíjat.

Szegény Bálint Istvánnak a nyugdíj iránti iratai most épen ott fönn vannak elintézés végett a miniszterelnökségnél. Most már elintézhetik és el is expedíálhatják a másvilágra utána.

Mert meghalt és eltemették. A többi, Pécssett lakó 48-as honvédek talán azt sem tudták, hogy létezett. Tehát eltemették anélkül, hogy honvéd-bajtársai körülállták volna sírját.

Özvegye, három fia és egy leánya maradt utána az életben. Az a vigasz szállja meg hátrahagyottait, hogy atyjuk nemesen érző, jó hazafi volt s ha nem is érték meg, hogy a haza gondoskodott volna agg harcosáról, de meg fogják érni, mert hisz fiatalok, hogy valamint Angolországban a szabadságharcosok 100 utolsójának palotát építettek és a szolgálatot mellettük lordok, márkik és grófok teljesítették, úgy Magyarországon is az utolsó tíz 48-as honvédnek herceg, gróf és báró lesz az inasa. Ha ugyan itt e földön nem, hát a — holdban.

Egy 48-as honvédtűzér.

Vidéki hátralékosainkat tisztelettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat mielőbb beküldeni.

T a n ü g y.

(Beiratások a városi iskolákba. I.
A városi összes közs. óvodáknál és népiskoláknál — ide érve a városi zeneiskolát is — a tanköteles növendékek beiratása — vallásfelekezeti különbség nélkül — f. évi szeptember hó 1., 2. és 3. napjain, mindenkor délelőtt 8 órától 12-ig és délután három órától 5 óráig történik. Az ünnepélyes isteni tisztelet (Veni-sancte) szeptember hó 4-én reggeli 8 órakor lesz, az előadások pedig f. é. szeptember hó 5-én kezdődnek meg. Később jelentkezők ellen a törvény szigora alkalmaztatik.

2. Az összes népiskolák első osztályaiba rendszerint csak azon fiu- vagy leánygyermek vétének föl, kik a beiratáskor életük 6-ik évét már betöltötték, avagy legfeljebb a tanév 3 első hónapján belül töltik be.

3. Az ismétlő iskola kötelesek (13—15) vagyis azon növendékek, kik sem az iparostanonciskolába, sem pedig a középiskolákba, illetőleg a polgári leányiskolába nem járnak — vallásfelekezetre vonatkozó különbség nélkül f. é. szeptember hó 4. és 8-án d. e. 8 órától 12-ig tartoznak a szigeti külvárosi, illetőleg a felső-vámház-utcai népiskolákban beiratkozni. Az ismétlő-iskolások részére az előadások szeptember hó 11-én kezdődnek meg. Később jelentkezők szigoruan meg fognak büntettetni.

Azon tankötelesek, kik a törvény által előszabott ebbeli kötelezettségüknek nem a városi, hanem más felekezeti tanintézetben tesznek eleget, azt a hatóság felhívására igazolni tartoznak.

5. Minden tanuló rendszerint csak azon kerületbeli iskolába iratkozhatik be, melyben

lakása van s ettől való eltérésnek rendkívüli körülmény esetén csakis az illető szülő indokolt kérelmére az iskolaszék adhat engedélyt. Az iskolakerületek beosztása a régi marad.

6. Azon ifjak, kik a budai külvárosi iskolák bármelyikénél a IV. osztályt sikeresen elvégezték és még tanköteles korban vannak, vagyis 12-ik életévüket be nem töltötték és középiskolába nem járnak, tartoznak magukat az Ágoston-téri népiskolánál az V. osztályba beírni. A hasonló körülmények között levő szigeti kül- és belvárosi ifjak a belvárosi iskolánál levő V. osztályba kötelesek beiratkozni. Azon leánynövendékek, kik a IV. osztályt jó sikerrel elvégezték, de még tanköteles korban vannak, a budai és szigeti külvárosi kerületben az ottani V. leányosztályba, esetleg úgy, mint a többi kerületbeli IV. osztályt végzett leánynövendékek, a polgári leányiskolába tartoznak beiratkozni.

7. A városi zeneiskolába nemcsak az elemi iskolai növendékek, hanem a középiskolai tanulók is felvétetnek.

8. Felhivatnak a szülők, illetőleg gyámok, hogy gyermekeiket, esetleg gyámoltjaikat a tisztesség követelményeinek megfelelőleg lehetőleg maguk vezessék beíratásra, vagy legalább oly felnőtt egyénnel küldjék, ki a lakást és egyéb adatokat pontosan bemondani képes. A születési idő keresztlevél vagy születési bizonyítvánnyal igazolandó.

II. A községi polgári leányiskolánál a beiratások szintén f. é. szeptember hó 1. 2. és 3-án. — mindenkor reggeli 8 órától 12-ig fognak teljesíteni. Ugyane napokon mindenkor d. u. 2 órától a felvételi és javító vizsgák tartatnak meg. E vizsgákért külön díj nem fizetendő. Az ünnepélyes istentisztelet szeptember hó 4-én d. e. 8 órakor tartatik, a rendes előadások pedig szeptember hó 5-én kezdődnek. A polg. leányiskolába oly növendékek vétet-

nek föl, kik az elemi IV. osztályt jó sikerrel elvégezték és életök 10. évét már betöltötték. Ezen intézetre vonatkozó bővebb felvilágosítások az 1897/98-iki tanév végével kiadott Értesítőben olvashatók.

III. A beíratási díjak a következők: A belvárosi elemi fiu- és leányiskolában különbség nélkül 5 frt. A külvárosi elemi fiu- és leányiskolákban különbség nélkül 3 frt. — A zeneiskolában havonként 1 frt tandíj fizetendő. Vidékiek ezen díjak kétszeresét fizetik. A polgári leányiskolában az 1 frt beíratási díjon felül, mely kivétel nélkül a beíratás alkalmával mindenki által megfizetendő, az I. oszt. növendékek 1 frt 50 krt., a II. osztályuk 2 frtot, a III. és IV. osztályuk pedig 2 frtot tartoznak fizetni havonként. Azon szülők és gyámok, kik elemi iskolába járó gyermekeik vagy gyámoltjaik után járó tandíjakat vagyontalanság miatt fizetni nem képesek, ezen körülményt külön szegénységi bizonyítvánnyal nem tartoznak a beíratáskor igazolni, miután vagyoni viszonyaik, esetleg a felmentés igazolására szolgáló egyéb körülmények, a hatóság részéről annak idején hivatalból fognak megvizsgáltatni. A polgári leányiskolánál azonban csak azon szülők gyermekei tarthatnak igényt tandíj-mentességre, kik vagyontalanságuk mellett még jó előmenetelt és dicséretes magaviseletet is tanúsítanak. A tandíj-mentességért az iskolaszékhez tartoznak folyamodni és a folyamodványukhoz szegénységi bizonyítvány okvetlenül melléklendő. A folyamodvány a beíratás alkalmával vagy utána legfőleg két hét alatt az intézeti igazgatónál benyújtandó.

IV. A szülők, gyámok figyelmeztetnek, hogy az 1887. évi 22-ik törvénycikk 3. §-a szerint a mindennapi és ismétlő-iskolába, nemkülönben az óvódákba járó gyermekeik, gyámoltjaik beíratása alkalmával — a pécsiek az illető kerületi orvos, a vidékiek pedig köror-

vosuk bizonyítványával beigazolni kötelesek, hogy azok eredményesen védhímlővel beoltva, illetőleg ismét oltva lettek, avagy a beoltási kötelezettség alól felmentve vannak.

TÁVIRATOK.

— **Az orosz cár utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Miklós orosz cár legközelebb Jaltába utazik.

— **Angol-amerikai egyetértés.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Newy-Yorkból jelentik a Timesnek, hogy több ottani lap közleményei szerint az angol nyitott ajtó politikája egyszerűsödött Amerikának is politikája és a két nép közötti érdek közösségén alapszik.

— **A porta körlevele.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstantinápolyi hírek szerint a porta körlevelet intézett a londoni, párisi és pétervári nagykövetekhez a Kréta-ügyre vonatkozólag.

— **Spanyol-amerikai béke.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Day külügyminiszter szétküldötte a lapoknak közlés végett a békefeltételeket tartalmazó jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv a következő rendelkezéseket foglalja magában: Spanyolország lemond a Kuba fölött való suverénitására, Puerto-Ricóról és a többi eddig spanyol főhatóság alá tartozó Antillákról, továbbá a Ladrone szigetekről Amerika javára. Amerika megszállva tartja Manilla városát, kikötőjét, öblét mindaddig,

míg a békefeltételekről a tárgyalások befejezést nem nyernek.

Long amerikai tengerészeti államtitkár valamennyi parancsnokot táviratilag utasította, hogy minden további ellenségeskedést szüntessenek be.

— **Bánffy a király előtt.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ischlben **Bánffy Dezső** báró miniszterelnököt ma délelőtt 11 órakor egyórai kihallgatáson fogadta a király. A főlhivatalos „Budapesti Tudósító“-nak jelentik, hogy a miniszterelnök előterjesztéseket tett a **kiegyezési javaslatok véglegesítésével**, vagyis a vám- és kereskedelmi szerződés megkötésével kapcsolatos összes kérdésekről. Délután udvari ebéd volt, melyre **Bánffy** báró és **Thun** osztrák miniszterelnök együtt hivatalosak voltak.

A délelőtti kihallgatáson különben **Bánffy** miniszterelnök formális előterjesztést tett arra nézve, hogy a mennyiben a kiegyezési javaslatok az osztrák helyzet okozta okokból nem volnának alkotmányosan tárgyalhatók, a két állam szerződést kössön egymással és pedig **Ausztria a tizennegyedik szakasz alapján**, Magyarország parlamentjének hozzájárulásával. **A király még nem döntött.** Holnap ismét kihallgatáson fogadja **Bánffy**t.

— **A hercegprimás Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) **Vasary** Kolos hercegprimás ma, titkárával együtt, Budapestre érkezett.

— **Az aradi dalárünnepély.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Aradon a péntek este 5° 10'-kor egy óra késéssel érkező különvonattal érkező dalárdistákat impozáns fogadtatásban részesítették. **Salac** polgármester, **Institoris** főjegyző és igen szép s előkelő közönség fogadta őket katonazene és a tűzoltó zenekarral. Összesen mintegy négyszázan érkeztek az ország minden részéből. Sok dalos-egyesület testületileg, mások csak képviselőileg, mint a pécsiek is. **Institoris** főjegyző üdvözölte a pályaúdváron a vendégeket s **Lung** György, az országos daláregyesület elnöke válaszolt. Mindkét szónoklat nagy hatást keltett és zajos éljenzés hangzott fel befejezésük után.

A városba impozáns menettel vonultak be a dalárdisták, egyleti zászlóik alatt, mindenütt a fellobogózott és szépen díszített házak lakóinak zajos üdvözlésével fogadva. A már előre megállapított beosztás szerint elszállásolták ezután a vendégeket, kik közül a pécsiek — mint már említettük — a Vass-féle szállodában nyertek elszállásolást. Este ismerkedési estély volt a Baross-parkban, a hol a vendégek megérkeztek az aradi dalárda üdvözlő énekkel fogadta azokat.

Id. **Abrányi Kornél**, ki egyik főszervezőként működött ezen dalárünnepély érdekében is, a »Pécsi Dalárda« **kiküldöttjeit baráti csókkal üdvözölte.**

Általában az egész ünnepélyt példás rend jellemzi, a szíves vendéglátás minden váraozást fölmúl.

Edvi Illés László az aradi dalegylet megbízásából Dalár-Emléket adott ki, a főbb szereplők és Arad város nevezetesebb épületeinek képével illusztrálva.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, aug. 13.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.21; későbbi szállítás: — — —
Tengeri, augusztusra: 4.15; őszre: 4.88. — **Rozs**, őszre: 6.50. — **Zab**, őszre: 5.37.

Az értéktörszén az árai a következők: **Osztrák hitelrészvény**: 360.80. — **Magyar hitelrészvény**: 394.50 — **Államvasut**: 361.50.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1898. évi aug. hó 13. napján tartott hetivásárán.

Az árai métermazsánként számítatnak.

Buza uj 7.90—8.30; kétszeres uj 6.40—6.80; **rozs** uj 6.20—6.40; **árpa** őszi 5.—5.30; **tavaszi** 6.20—6.50; **zab** uj 5.20—5.50; **kukorica** ó 5.80—6; **széna** 1.30—1.60; **szalma** 1.—1.20.

Kínálat: erős, mintegy 600 gabona-kocsi volt a piacon.

Nyilt-tér.*)

Köszönet-nyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök és a Hadastyán-egylet, kik mélyen szeretett, boldogult férjem,

Krautzak Gyulának,

folyó hó 11-én végbement temetésén megjelenésük, koszoruk küldése és részvétüknek egyéb kinyilatkoztatása által mély fájdalommat enyhíteni igyekeztek, fogadják ez uton is hálás köszönetemet.

Pécsett, 1898. augusztus hó 13-án.

Özv. Krautzak Gyuláné.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

9058. szám.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Bendekovits Sándor** és társai végrehajthatóknak **Friedrich Ágoston** végrehajtást szenvedő ellen, 495 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék és a szt.-lőrinci kir. járásbíró-ság területén levő, **B.-Sellye** község határában fekvő, a sellyei 227. sz. betétben felvett (előbb 147. sz. tjkben) 271. és 272. hrsz. 165. ösz. számú házból és kertből, 6/2148-ad rész legelőből, 6/2208-ad rész erdőből **Friedrich Ágoston** illető fele részére 744 frt becsárban, mint kikiáltási árban az árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1898. évi szeptember hó 21. napján d. e. 10 órakor Sellye községben a község házában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 74 frt 40 krt készpénzben, vagy az 1881. nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, 1898. évi június hó 29. napján.
A kir. törvényszék tlkvi hatósága.

Bogyay Pongrác kir. trvszéki bíró helyett

Finkey Pál
kir. tszéki bíró.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek föl ki-
adóhivatalunkban.

STYRIA-FAHRRÄDER

Joh. Fuchs & Comp.
GRAZ

Kaiser H. F. puskamüves

Pécsett, Király-utca 38.

Ajánlja a közeledő vadászati idényre
ól berendezett **mindennemű**

fegyver és vadászati cikkek

raktárát; ugy a **világhírű**

Styria-kerékpárok
egyedüli raktárát Pécsett, mely
kerékpárokból az előrehaladott idény miatt
rendkívül olcsón, **20%-al a gyári**
áron alul szállit.

Minden e szakmába vágó
javitások elfogadtatnak.

Elveszett kutya.

Egy fehér szőrű **vizsla kutya** elveszett. Ismertető jelek: jobb farán és a fején vörös folt. Neve Floki és bak. Megtalálóját kérik arról **MORVAY KÁROLY**, kővágó-szőlősi lakos, tulajdonost értesíteni, kitől illő jutalomban részesül.

„GLOBUS“

Élet és Járadék Biztosító Társaság

elfogad élet- és járadékbiztosításokat a legkülönbözőbb módokat szerint.

Nyeremény részesedési kötvényeiben **40%** nyereséget biztosít.

A kötvényeket **75%** erejéig visszaváltja. Felvilágosítást ad

a „GLOBUS“

élet és járadék bizt. társaság pécsi vezérügynöke **Nyitrai Andor.** (Kossuth-u. 5. II.)

Ugyanott ügyes **ügynökök** magas jutalék mellett és havi fizetéssel alkalmazhatók.

ad 18136
1898 sz.

Pályázati hirdetmény.

Pécs sz. kir. város törvényhatóságánál a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszterium jóváhagyásával ujonnan rendszeresített s folyó évi augusztus hó 29-iki rendes közgyűlésen választás útján betöltendő évi **1600 frt** fizetéssel javadalmazott

negyedik tanácsnok

és **700 frt** évi fizetéssel javadalmazott

földadó nyilvántartói

állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz.-ben előirt minősítettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket **Méltóságos dr. báró Fejérváry Imre főispán úrhoz címelve, f. évi augusztus hó 26-ig** és pedig a közszolgálatban állók hivatali felsőségük útján, abban nem állók pedig közvetlenül nálam nyujtsák be.

Pécsett, 1898. évi augusztus hó 10-én.

Majorossy,
polgármester.

Legjobb szer poloskák, balhák házi bogarak, moly, a házi állatokon levő élősködők ellen stb. stb.

Kapható Pécssett:

Hrachler Mór főraktár
Alt és Böhm
Berecz Károly
Clemente Antal
Dobszay Antal
Eizer János
Gyimóthy Gyula
Herdlein Lajos
Hollósi Adolf
Klobucsár Mihály
Karres & Geltsch
Lang Herman fia
Lehner János
Markus S.
Mautner Mór
Molnár János
Mitzky Mór
Obetkó Zsigmond
Póth Gábor
Praindl Gyula
Reeh Vilmos özv.
Reinfeld A.
ifj. Rézbányai János
Schäffer Adolf
Schäffer Andor
Sperl Vilmos
Spitzer Jakab
Spitzer Sándor fia
Spitzer R.
Simon János
Wallerstein R. utóda
Weber Ferenc
Wertheimer Ch.

Pécs-Bányatelep:

Königstein M.
Gebhardt István
Grosz L.
Bar.-Szabolcs;
Pollák Gábor
Bonyhád:
Ernel Adolf
Straicher Benjamin
Dombóvár:
Kacs Kovács Jenő
Pauncz Samu és testv.
Spitzer Imre
Burger Ede
Német-Bóly:
Kann Lipót
Szigetvár:
Fried Dávid
Holm Jakab
Oscsodál Gusztáv
Szalay József
Bar.-Szent-Lőrincz:
Gebauer Tivadar
Engel Vilmos
Szulok;
Fried Zsigmond
Berger József
Villányon:
Gyimóthy Jákó
Weingoldner Rudolf
Vörösmart:
Thury Dénes gyógyász.
Barcs:
Dorner J.

Zacherlin

kitünő hatása. Ugy öl — mint semmi más

szer mindennemű férges és ennél fogva az egész világon híres és keresett. Ismertető jelei: 1) az elzárt üveg, 2) a „Zacherl“ név.